

שמחה תורה, וזאת הברכה

שמחה תורה

שישו ושמחה בשמחת תורה ותנו כבוד לתורה כי טוב סחרה מכל סחורה (פיוט לשמחת תורה)

הגר"א עמד על שפר כפילות הלשון, "שישו", ו"שמחו", ופירש שיש הבדל בין ששון ושמחה: שמחה שייכת בהתחלת הפעולה, דהיינו: כשאדם מתחיל לבנות בנין מעורר אצלו הדבר שמחה, כי הלא עד שאדם זוכה להתחיל בבניית בנין עוברים עליו קשיים רבים, בהשגת הכסף ובקניית החומרים, ולכן כאשר הוא מתחיל סוף סוף להניח את הלבנה הראשונה, הרי זו שמחה גדולה לו ולמשפחתו. אמנם אין זו שמחה שלימה, ושמחה שלימה זו נקראת בשם ששון. וכן אנו אומרים בתפילת שבת: "שמחים בצאתם וששים בבואם", כי המאורות ברקיע, בשעה שיוצאים למלא תפקידם להאיר פני תבל, הרי הם רק "שמחים בצאתם", שכן ראשית הפעולה שייך רק לשון שמחה, אבל "בבואם", משסיימו למלא את תפקידם, אז הם גם "ששים", שזו שמחה השלמה.

ספר "כמוצא שלל רב סוכות"

לימוד תורה מזכה ב'סוכריות' מן השמים

ישנו מנהג ידוע בשמחת תורה לזרוק סוכריות. שמתי לב שזורקים סוכריות רק כשמדובר בעליה לתורה בר מצוה, חתן, הכנסת ספר תורה, וכמו כן בשמחת תורה. כאשר ילד יהודי מתחיל א'ב', כותבים לו את האותיות בדבש, וכשהוא מלקק את האותיות הללו, זוקרים עליו מלמעלה סוכריות, וכביכול אומרים לו: יודע את מי זרק עליך את הסוכריות? ה' יתברך! הסוכריות באות ישירות מן השמים! המסר ברור: אם תלמד תורה, תקבל מתנות מן השמים! מדוע דוקא סוכריות? בראש השנה בקשנו: שתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה. דבר ברור הוא לנו כי השנה תהיה "טובה", שהרי "כל דעביד רחמנא לטב עביד". אך לא תמיד היא גם "מתוקה", לפעמים הקב"ה צריך לתת קצת 'מכות'. לכן אנו מבקשים "שנה טובה ומתוקה". זהו הקשר בין התורה הקדושה לזריקת הסוכריות. התורה פורצת את כל הגבולות. על ידי ריקוד עם התורה ניתן לזכות בעז"ה ל'סוכריות' נפלאות משמים, לשנה מתוקה באמת!

רב פינקוס זצ"ל בספרו "סוכות"

חז"ל אומרים אין שמחה אלא תורה. מה מיוחד בשמחת תורה? הרי במשך כל השנה אנחנו לומדים תורה, קוראים בתורה, עוסקים בה. מדוע בסיום מחזור הקריאה אנחנו פורצים בריקודים ושירה עד בלי די? אפשר לבאר כך: כשאדם מסיים ספר, בדרך כלל סוגר אותו ומניח בצד. אבל אצלנו עם ישראל דווקא

כשמסיימים, מיד מתחילים מחדש "וזאת הברכה" מסתיימת, ובאותו רגע פותחים שוב ב"בראשית ברא". המסר הוא שתורה איננה עוד ספר שסיימנו אותו, אלא אור אינסופי. תמיד יש בה התחלות חדשות, עומק נוסף, חיות מתחדשת. וזו הסיבה לשמחה הגדולה: לא רק על מה שלמדנו עד כה, אלא על ההזדמנות להתחיל שוב – להיכנס למחזור חדש של גילוי, של חיבור ושל חיים עם התורה. בנוסף, בשמחת תורה לא רק תלמידי חכמים ורקדים, אלא כולם גדולים וקטנים, בקיאים ועמי הארץ. ביום זה מדגישים שתורה היא נחלתו של כל יהודי, כמו שנאמר "תורה ציווה לנו משה מורשה קהילת יעקב". היא ירושה משותפת לכולנו, ולכן השמחה היא שמחה ציבורית כוללת.

המלקט

וזאת הברכה

וזאת הברכה אשר בָּרַךְ מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹקִים (לג.א)

חז"ל מספרים כי לפני מותו עמד משה וסיפר למלאך המות מה כוחו, ובין השאר אמר: אני בן עמרם שיצאתי ממעי אמי מהול, ולא נצרכתי למוהלני ובו ביום שנולדתי, מצאתי פתחון פה, והלכתי ברגלי ודברתי עם אבי ואמי ואפילו חלב אמי לא ינקתי. (דברים רבה יא.י). ולכאורה קשה, איך הדברים מסתדרים עם הכתוב המפורש: "ותקח האשה הילד ותניקהו"? (שמות ב. ט). אלא מתרץ ה"אמרי אמת", שהמדרש אומר (ילקוט שמעוני משל ל, רמז תתקסד): במי אתה מוצא חמאה של תורה? במי שמקיא חלב שיונק משדי אמו. נמצא, אפוא שמשה רבינו, אשר היה שר התורה התיגע בלמודו עד שהקיא את כל החלב שניק, וכך מתקיים בו שאפילו חלב לא ינק.

ספר "ומתוק האור"

"וזאת הברכה אשר בָּרַךְ מֹשֶׁה..." (דברים ל"ג, א)

הפרשה האחרונה בתורה עוסקת בברכות שמברך משה רבנו את שבטי ישראל רגע לפני פטירתו. מעניין לראות שהתורה פותחת במילים "וזאת הברכה" בלשון יחיד למרות שמדובר בשתיים עשרה ברכות שונות לשנים עשר שבטים.

המדרש מסביר שכל שבט קיבל ברכה ייחודית המתאימה לו אך כולן יחד יוצרות ברכה אחת כוללת לעם ישראל. יש כאן מסר עמוק: כל שבט, וכל יהודי, יש לו תכונות ייחודיות, תפקיד מיוחד ודרך משלו לעבודת ה'. אולם עם כל הגיוון, הברכה היא אחת עם ישראל שלם ומאוחד, דווקא מתוך החיבורים בין כל החלקים. **רבי נחמן**

מברסלב אמר שכשם שכלי שיר שונים יוצרים מנגינה אחת כשהם מנוגנים יחד, כך גם נשמות ישראל כל אחת היא כלי נגינה ייחודי, וכשכולנו מחוברים יחד זה יוצר סימפוניה שלמה. ולכן התורה מסתיימת ב"וזאת הברכה": הברכה הגדולה ביותר היא כשכל עם ישראל, על כל גווניו, יודע למצוא את מקומו וביחד אנו יוצרים שלמות אחת.

המלקט

וְלִיּוֹסֵף אָמַר מִבְרַכְתָּהּ אֶרְצוּ...וְרָצוֹן שְׁכֵנִי סָנָה תְּבֹאֲתָהּ לְרֹאשׁ יוֹסֵף וְלִקְדָּקֵד נְזִיר אָחִיו (לג. יג. טז)
ביאר החתם סופר: כל השבטים הם "שְׁכֵנֵי סָנָה" שכדי לקנות קנייני תורה יצטרכו לחיות חיי עוני ודחק, שאין התורה נקנית על ידי ריבוי מאכל ומשתה, אלא כך היא דרכה של תורה פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה (אבות ו.ד), לא כן אצל יוסף, שתהיה "מְבֻרְכֶת ה' אֶרְצוּ", ויהיה לו "וְרָצוֹן שְׁכֵנֵי סָנָה", שישגי קנייני תורה כמו העוסקים בתורה מתוך עוני ודחק. וכל כך למה? כי "תְּבֹאֲתָהּ לְרֹאשׁ יוֹסֵף וְלִקְדָּקֵד נְזִיר אָחִיו", לפי שסבל יוסף צער ויסורים על ידי אחיו, ויסורים אלו די בהם כדי לזכות לתורה בלי צורך לקנותה מתוך צער ודחק.
רב רובין זצ"ל בספרו "שנים מקרא"

וַיַּעַל מֹשֶׁה מֵעֶרְבַת מוֹאָב אֶל הַר נָבו (לד. א.)
 כמה מעלות היו ופסען משה בפסיעה אחת (רש"י). לימוד גדול ראה בפסוק זה **החפץ חיים זצ"ל:** משה רבינו התאוה והשתוקק להמשיך לעבוד הלאה את השי"ת והיה מוכן אפילו להיות תלמיד של תלמידו יהושע ובלבד שישאר בחיים חיותו לעבוד את השי"ת כמבואר בחז"ל, אמנם כאשר נגזרה הגזרה, לא רק שהסכים לה, אלא עשה זאת ברצון כזה, עד שכאשר אמר לו השי"ת למסור את נפשו, לא רק שלא השתהה, אלא פסע כמה מעלות בפסיעה אחת.

ספר "לתתך עליון"

אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה לְעֵינָיו כֹּל יִשְׂרָאֵל. בְּרָאשִׁית בְּרָא אֱלֹקִים וכו'... (לד. יב. בראשית א.א.)
 כדי לחבר סוף התורה לתחילתה י"ל, דהנה איתא בגמרא (עירובין יג.): אמר רבי האי דמחדדנא מחבראי דחזיתה לרבי מאיר מאחוריה ואילו חזיתה מקמיה הוה מחדדנא טפי דכתיב: "והיו עיניך רואות את מורך" ע"כ. הרי הראיית פני תלמיד חכם וצדיק היא סגולה להתחדד בתורה. ונודע דמשה הוא כינוי לתלמיד חכם וצדיק, ואתשפוטא דמשה בכל דרא. וזה שכתוב אחר כך: "מֹשֶׁה לְעֵינָיו כֹּל יִשְׂרָאֵל", ששימו כל ישראל פני צדיק הדור נגד עיניהם, שיהיו עיניהם רואות את מורם, והטעם הוא, בראשית, וכדרשת חז"ל במדרש, בשביל התורה שנקרא ראשית, כדי שיזכו להתחדד בתורה.
ספר "מקח טוב"

הלכה: שמחת יום טוב

מצות יום טוב לחלק חציו לבית הכנסת ולבית המדרש וחציו לאכילה ושתיה ושמחה. כשם דמצוה לכבד ולענג את השבת, שנאמר: "וקראת לשבת עונג", כך מצוה לכבד ולענג ימים טובים, שנאמר: "לקדוש ה' מכובד", ובכל ימים טובים נאמר בהם מקרא קודש. לכן ראוי לאדם שלא יסעוד בערבי ימים טובים מן המנחה ולמעלה, כמו בערב שבת, שדבר זה מכלל הכבוד של שבת ויום טוב. ואם חל ערב יום טוב בשבת מותר לעשות סעודה שלישית אפילו אחרי מנחה קטנה, רק שלא יאכל מן הפת אלא עד כביצה, כדי שיהיה תאב לאכול בלילה לכבוד יום טוב. **רב עובדיה יוסף זצ"ל בספרו "חזון עובדיה"**

פתגם: שמחה הוא מקום פנוי שאליה יכול להיכנס האור
פתגם חסידי

סיפור: הכל תלוי בשמחה

פעם בא חסיד אל הרבי שלו, ושאל: רבי, למה אומרים לנו שהכול תלוי בשמחה? איך אפשר לשמוח כשיש כל כך הרבה קשיים בחיים? חייך הרבי ואמר לו משל: אדם אחד הלך בדרך, סוּחַב שק כבד על גבו. עבר עגלון עם עגלה רתומה לסוס ואמר לו: בוא, שב על העגלה, למה תסחוב על הגב? עלה האיש לעגלה אבל המשיך להחזיק את השק על כתפיו. שאל אותו העגלון בפליאה: למה אינך מניח את השק? תן לו לנוח על העגלה! ענה האיש: מספיק שהסוס סוּחַב אותי, שלא אטריח אותו גם עם השק. אמר הרבי: כך גם אנחנו. הקדוש ברוך הוא נושא אותנו ואת משאנו. אבל אם אנחנו מחזיקים את ה'שק' על הכתפיים, מרגישים כבדים ודואגים. כשמשתחררים את הדאגה ומניחים את הכול בידי אלוהים בשמחה אמיתית.

המלקט

שבת שלום, חג שמח

יוצא לאור לרפואה שלימה, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, ראובן ישי בן מרצדס, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, פטריק יהודה בן גלדיס קאמונה, אברהם רפאל בן רבקה, מאיר חיים בן גבי זווירה, ראובן בן איזא, ויקטוריה שושנה בת ג'וסיס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, ישראל יצחק בן ציפורה, עמנואל בן סוזן אוזיה. **שלום בית:** גיולה חיה בת סופי לבנה ואילן יהודה יצחק בן סנדרה סולאנג. **זיווג הגון:** יוני מאיר משה בן אסתר, אילן אלי אהרן בן אסתר, קלואי אורה בת סופי לבנה, לולה לאה בת סופי לבנה, לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה, מרים בת רבקה. **הצלחה רבה בכל:** נאור דוד בן יעל דינה, ליטל בת יעל דינה, לחנה בת אסתר וליינתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן גייוול לאוני. **לעילוי נשמת:** ראובן בן חנינה, גינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מנחם, מסעודה בת בלח, גיא יונה בן לאה, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מול פורטונה. אליהו בן מרים, ניסים חי הוברט בן ג'ולי, ליליאן רוזה בת אוטה נגימה, דוד בן מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה. אפרת רחל בת אסתייה כוכבה, אברהם בן אליעזר, מלכה אנרייט מרוקוה, אנדרה סעיד בן פורטונה מסעודה, קרול מול אדסה בת גבי זוגונה, אברהם בן אסתר.

